

Poslovanje

Pred poletno sezono: V kakšni kondiciji je turistična panoga?

Avtor: [Urban Červek](#)

23. maj 2024, 07:00

- Pregledali smo uradne podatke o poslovanju največjih turističnih podjetij v Sloveniji
- Turistična podjetja so lani ustvarila 3,27 milijard evrov s prodajo storitev v tujino
- Pri sindikatu opozarjajo, da so delavci kljub uspehom panoge še vedno preslabo plačani

Turistična panoga po epidemiji dosega rekorde.

Jaka Ivančič za Turizem Portorož

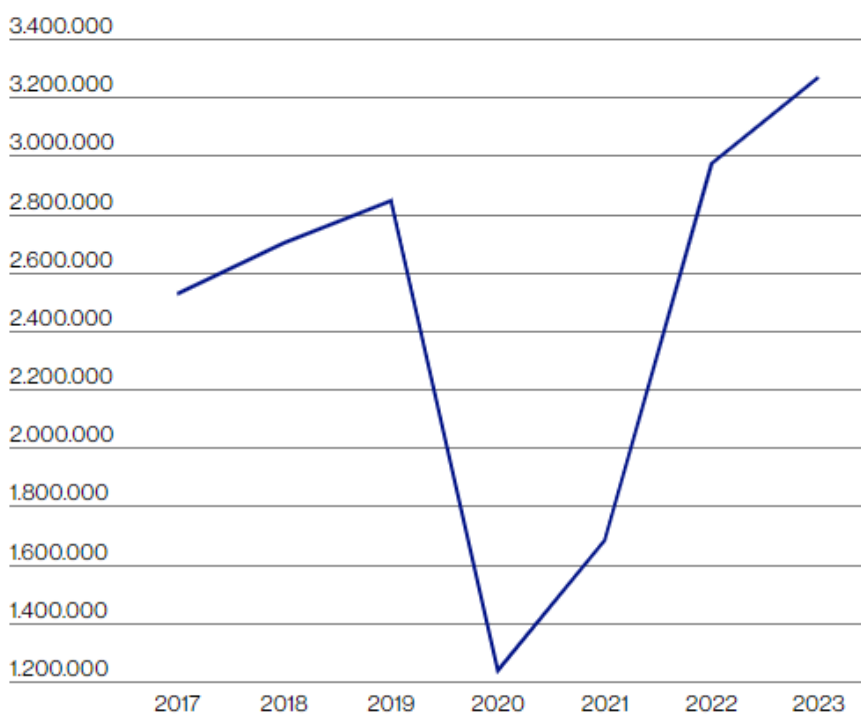
Pred glavno poletno turistično sezono smo preverili, kako poslujejo največja podjetja iz panoge. Javno objavljeni poslovni rezultati kažejo rast tako prihodkov kot dobička največjih turističnih podjetij, čeprav podatki za vsa podjetja za lansko leto še niso javno objavljeni.

Turizem prinese slabih deset odstotkov BDP

Na rast panoge kažejo tudi podatki Banke Slovenije o znesku prodaje turističnih storitev v tujino. Slovenska turistična podjetja so lani po tem merilu ustvarila 3,27 milijarde evrov prihodkov, kar je 300 milijonov evrov več kot v letu 2022 (2,97 milijona evrov). S tem so vsaj v nominalnem znesku (brez upoštevanja inflacije) preseгла najvišji prihodek izpred epidemije, ko so v letu 2019 v tujino prodala za 2,85 milijarde evrov turističnih storitev.

Prihodki od prodaje turističnih storitev v tujini

v tisočih evrov

Vir: Banka Slovenije

Bloomberg Adria

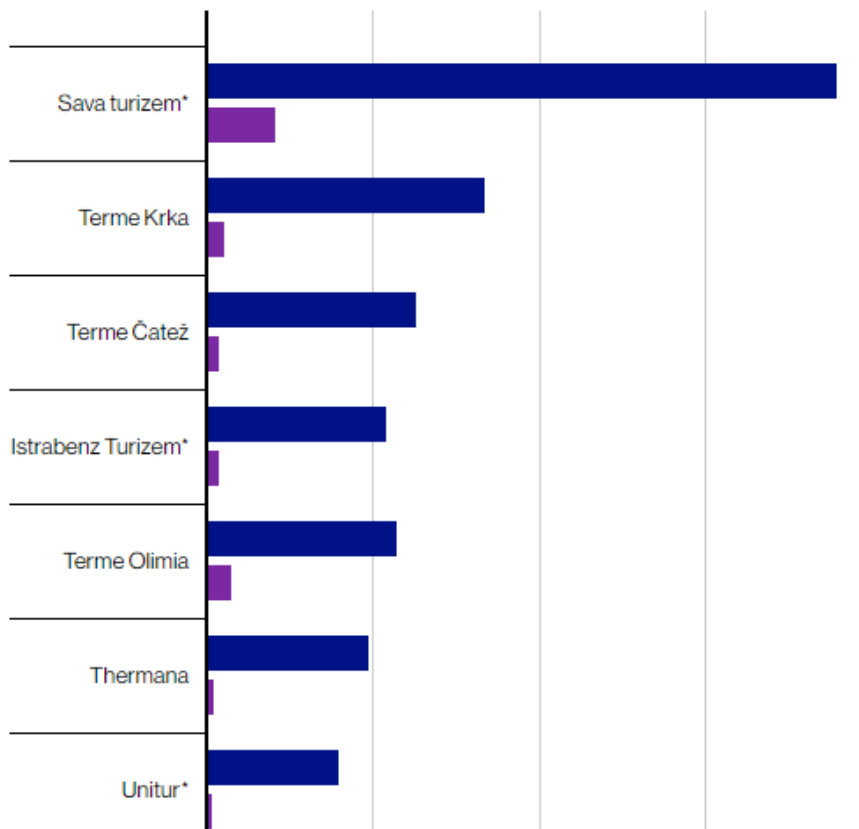
Po oceni Slovenske turistične organizacije skupni prispevek turizma predstavlja 9,2 odstotka celotnega BDP države. Število zaposlenih v turizmu je po oceni v letu 2022 predstavljal 10,1 odstotka vseh zaposlitev, kar je približno 92.900 delovnih mest.

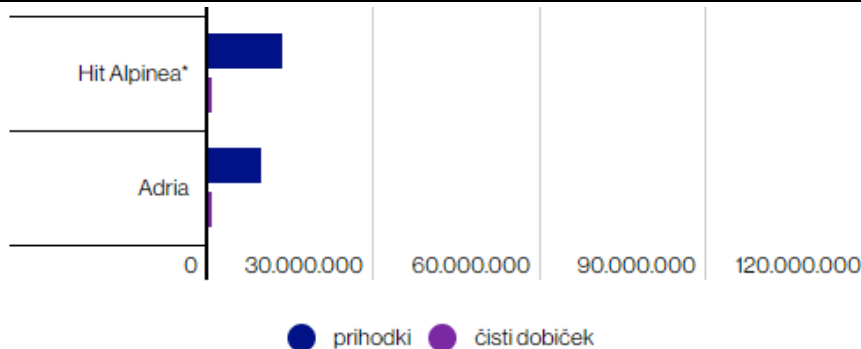
Rast prihodkov in dobička

Največje slovensko turistično podjetje je Sava Turizem z dobrimi tisoč sto zaposlenimi, 113,5 milijona evrov prihodkov in 12,2 milijona evrov čistega dobička po podatkih za leto 2022 – poročilo za 2023 še ni dostopno. Dobiček se je leta 2022 glede na leto 2021, ki ga je še zaznamovala epidemija, skoraj podvojil.

Poslovanje turističnih podjetij v Sloveniji

Velike gospodarske družbe v panogi turizma, prihodki in dobiček v letu 2023

Vir: Gvin; op.: * podatki za 2022

Bloomberg Adria

Sava Turizem upravlja s Termami 3000 v Moravskih toplicah, Termami Ptuj in zdraviliščem Radenci. Na obali upravljajo s **hoteli Bernardin** v Portorožu, Salinero v Strunjanu ter resortom San Simon v Izoli. Na Bledu imajo pet hotelov (Park, Rikli, Toplice, Savica in Jadran), poleg kampov in toplic.

Terme Krka so lani prihodke povečale iz 45 milijonov evrov na 50,1 milijona evrov, dobiček pa je padel iz 3,25 milijona evrov v letu 2022 na 2,8 milijona evrov v letu 2023. Terme Krka upravljajo hotele in druge nastanitve v Šmarjeških Toplicah (Vitarium Superior, Šmarjeta in Hotel Toplice), Dolenjskih toplicah (Balnea Superior, Kristal in Vital), v Strunjanu (hotela Svoboda in Laguna ter dependanse Vila) in na Otočcu (Hotel Grad Otočec in Hotel Šport).

Dobiček Term Olimje višji za 65 odstotkov

Terme Čatež so lani ustvarile za 37,5 milijona evrov prihodkov ter dva milijona čistega dobička. Ta se je glede na leto 2022 (800 tisoč evrov) povečal za dva in pol krat. Terme Čatež upravljajo tri hotele v Čatežu (Terme, Toplice in Čatež) ter hotel Mokrice, ponujajo pa tudi namestitve v apartmajih, mobilnih hiškah in kampu.

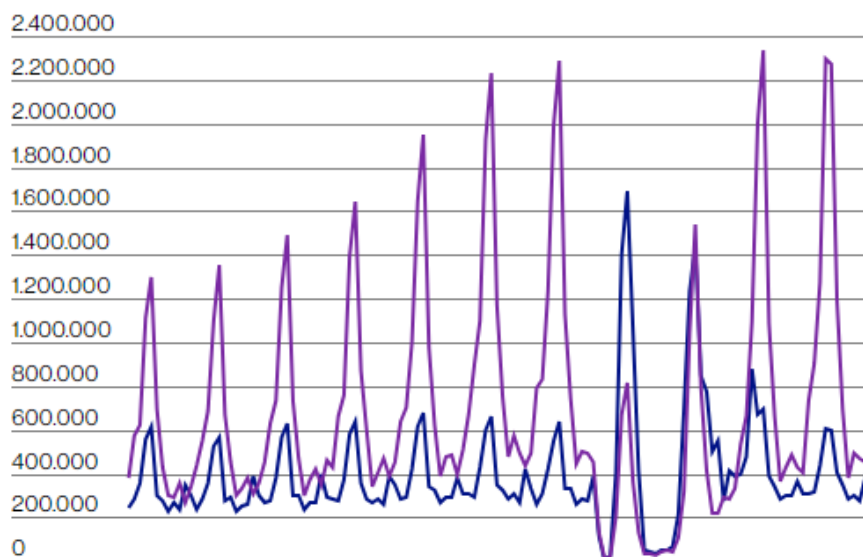
Lestvico prvih petih turističnih podjetij zaključujeta **Istrabenz Turizem** in Terme Olimia. **Istrabenz Turizem** (upravljajo šest hotelov v Portorožu pod znamko **Life Class**) je imel v letu 2022 32,2 milijona evrov prihodkov in dva milijona evrov dobička. Podatki za leto 2023 še niso objavljeni. Pri Termah Olimia (trije hoteli, apartmajska vas in kamp v Podčetrtku) so imeli lani 34 milijonov evrov prihodkov in 4,3 milijona evrov dobička. Ta se je glede na leto 2022 povečal za 65 odstotkov.

Lani največ prenočitev do zdaj

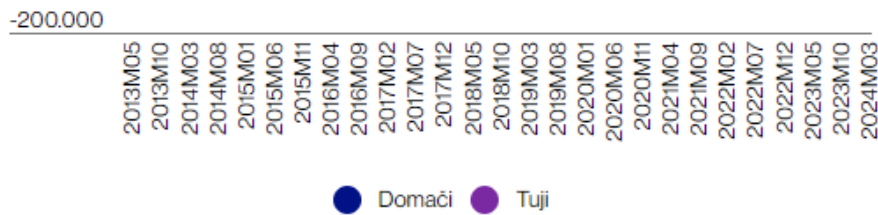
Marca je v Sloveniji v turističnih nastanitvenih obratih zabeležili 841 tisoč prenočitev turistov, kar je za 18 odstotkov več kot marca 2023. Lani je bilo vseh nočitev domačih in tujih gostov dobrih 16 milijonov, kažejo podatki statističnega urada.

Advertising

Prenočitve turistov v Sloveniji po mesecih

Vir: Surs

Bloomberg Adria

Glede na leto 2022 se je v letu 2023 število prihodov povečalo za 5,5 odstotka, število prenočitev pa za 3,5 odstotka. V primerjavi s predkoronskim letom 2019 pa je bilo prihodov turistov za 0,6 odstotka manj, medtem ko se je število njihovih prenočitev povečalo za 2,2 odstotka.

Te rezultate je turistična panoga ustvarila kljub avgustovskim katastrofalnim poplavam na višku glavne poletne sezone, na kar moramo biti ponosni, je januarja ob oceni turistične sezone povedal minister za gospodarstvo **Matjaž Han**.

V sindikatu opozarjajo, da so delavci še vedno slabo plačani

Strategija slovenskega turizma do 2028 predvideva povečanje kakovosti turističnih storitev in dvigu dodane vrednosti. "Od tega bodo imeli več ne samo turistična podjetja, ampak tudi njihovi zaposleni in nenazadnje lokalno prebivalstvo," je povedal Han.

V Sindikatu delavcev gostinstva in turizma Slovenije opozarjajo, da razmere v panogi niso tako rožnate, kot se zdi. "Glede na hvalisanje delodajalcev in drugih turističnih institucij ter odgovornih za to panogo, da letos pričakujejo še boljšo sezono in da so ponekod že v lanskem letu dosegli raven predkoronskega obdobja, bi pričakovali, da se bodo tudi plače zvišale na primeren in dostojen nivo," je za *Bloomberg Adria* odgovorila generalna sekretarka **Breda Črnčec**.

Povprečna plača v panogi je po njenem višja zato, ker se v izračunu upoštevajo tudi plače vodilnih kadrov. Plačilne liste zaposlenih so po njenem dokaz, za kako nizke plače delajo gostinski delavci; osnovne plače so ponekod tako nizke, da mora delodajalec doplačevati do minimalne plače, pravi Breda Črnčec.

"Glede na hvalisanje delodajalcev in drugih turističnih institucij ter odgovornih za to panogo, da letos pričakujejo še boljšo sezono in da so ponekod že v lanskem letu dosegli raven predkoronskega obdobja, bi pričakovali, da se bodo tudi plače zvišale na primeren in dostojen nivo," je povedala generalna sekretarka sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije Breda Črnčec.

"Če samo omenim osnovno plačo natarja v družbi, ki je v državni lasti in presega zgolj za 27 evrov bruto minimalno plačo, je verjetno dovolj zgovoren podatek, kako "dobro" so plačani kadri, ki se jih išče širom po Evropi," je zapisala generalna sekretarka sindikata. Ob tem pa je v Avstriji že najnižja plača za pomožne delavce v turizmu 1.800 evrov bruto, je opozorila. "Tam ni natarja, ki bi imel nižjo plačo od 1.800 ali dva tisoč evrov neto."

Pogajanja o novi panožni pogodbi

Sindikata se trenutno z delodajalci pogaja tudi o novi panožni kolektivni pogodbi, ki se izteče letos. Delodajalci bi želeli imeti dobre domače kadre, a jih niso pripravljeni ustrezno plačati, da bi ti ostali in bi pritegnili nove, kvalificirane delavce, pravi Breda Črnčec.

V sindikatu tudi ostro obsojajo najemanje zaposlenih preko statusa samostojnih podjetnikov. Kritični so tudi do zaposlitev tujih delavcev, pri katerih je težava nerazumevanje slovenskega jezika, nepoznavanje slovenske kulture in nepoznavanje delovno pravne zakonodaje, pravijo pri sindikatu.

Pri Turistično gostinski zbornici Slovenije včeraj na naša vprašanja niso odgovorili.